Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

64. ÅRGANG NUMMER 55 SEPTEMBER 1986

Amtet sender fra i år langt færre dagelever til Herlufsholm

Storstrøms Amt og Herlufsholm Skole underskrev i maj en ny overenskomst om henvisning af dagelever. Fra og med dette skoleår vil amtet kun henvise cirka 25 nye dagelever til skolen om året. Den tidligere aftale sikrede Herlufsholm mellem 50 og 75 nye dagelever om året.

Aftalen har allerede sat sit præg på Herlufsholms gymnasieafdeling og vil ganske givet også gøre det i de kommende år. Mens fire 3.g-klasser tog afsked med Herlufsholm i juni, har skolen kun budt tre nye 1.g-klasser velkommen ved skoleårets start i august.

Færre gymnasieklasser

Rektor Gert Olsen regner med, at tre nye 1.g-klasser om året vil blive normen fremover. Eftersom 2.g og 3.g i år er på fem klasser hver, vil skolens gymnasieafdeling altså blive betydeligt reduceret over de næste par år.

Prognosen kommer til at lyde på ni gymnasieklasser, fordelt på tre klassetrin, i 1988/89. I sidste skoleår, 1985/86, var der fjorten gymnasieklasser, mens der i år er tretten.

Rektor mener ikke, at der vil blive tale om afskedigelse af lærere. Behovet for lærerkræfter vil blive reguleret ved naturlig afgang.

- Den nye overenskomst vil ingen konsekvenser få for skolen undtagen for elevsammensætningen. I år vil der i gymnasiet være nogenlunde ligevægt mellem kost- og dagelever, og i løbet af en årrække vil kosteleverne nok, igen, være i overtal, siger Gert Olsen.

Mens antallet af dagelever er faldende, er kostelevernes tal steget som

DANMARKS
PÆDAGOGISKE
BIBLIOTEK

følge af den nye pigeafdeling. I år er der, ligesom sidste år, omkring 240 kostelever på skolen. De er nogenlunde ligeligt fordelt på hovedskolen og gymnasiet. Der er 32 piple mod 29 sidste år.

Betalende dagelever

Også på en anden måde ser der ud til at ske noget med elev-sammensætningen. Skolen har i år fået en talstærk elevgruppe: Betalende dagelever.

At amtet i år kun har henvist 25 elever til 1.g på Herlufsholm afspejler ikke interessen for at gå på skolen. 64 unge fra omegnen havde søgt optagelse i gymnasiet med Herlufsholm som første prioritet. Af de mange, som fik afslag, valgte knap en snes selv at betale for at gå på skolen i stedet for at tage imod amtets tilbud om at starte på Næstved Gymnasium.

Forældrebetalingen for dagelever, der ikke er henvist af amtet, er i år på omkring 9.400 kroner. Det er det beløb til lærerlønninger, med videre, som ikke dækkes af statens refusionsordning. Amtet betaler et noget større beløb for de elever, som henvises, blandt andet for at dække ekstra administrationsudgifter ved ordningen.

Mindre ungdomsårgange

Den nye aftale mellem amtet og skolen er en naturlig konsekvens af, at de mindre ungdomsårgange nu er nået gymnasiealderen. Amtet har simpelthen ikke længere behov for at henvise elever til Herlufsholm.

Aftalen afløser en overenskomst fra 1980. Den blev indgået midt under gymnasie»boomet«, da de store ungdomsårgange var i gymnasiealderen og en stadig større del af hver årgang valgte at uddanne sig ad gymnasievejen.

På det tidspunkt havde Næstved Gymnasium ikke kapacitet til at modtage alle ansøgere. Amtet tumlede med planer om at bygge et nyt gymnasium i byen men valgte i stedet et samarbejde med Herlufsholm. Overenskomsten fra 1980 forpligtede amtet til at henvise - og skolen til at modtage - mindst 50 og højst 75 elever om året.

Aftalen var gunstig såvel for skolen, der fik en større og bredere elevskare, som for amtet, der slap for at investere i et nyt gymnasium, som man efter få år ikke længere ville have brug for.

Genforhandling

Overenskomsten skulle ikke udløbe før i 1988, men den rummede dog mulighed for genforhandling, hvis en af parterne fandt den »åbenbar urimelig.« Og det gjorde Storstrøms amt altså, idet antallet af ansøgere til gymnasiet er faldet så meget, at Næstved Gymnasium nu igen godt kan modtage alle elever fra omegnen.

Forvaltningschef Hans Stige Hansen, Storstrøms Amt, mener dog, at genforhandlingens udfald var ganske fair over for Herlufsholm:

- I følge den gamle aftale ville vi i de kommende to år have henvist 50 elever om året. I den nye overenskomst vil vi henvise cirka 25 elever om året, men til gengæld har vi forlænget aftalen med to år, så den løber frem til 1990. I elevtal er er altså tale om det samme.

- Da aftalen kom til genforhandling, gik holdningerne i amtsrådet fra at kontrakten helt skulle opsiges til at den skulle fortsætte uændret. Det endte altså med et kompromis. Det har naturligvis været med i overvejelserne, at Herlufsholm i en spidsbelastningsperiode hjalp amtet. Nu kan Næstved Gymnasium godt tage imod alle elever, men man har altså ment, at det var rimeligt med en blød afviklingsordning, siger Hans Stige Hansen.

Ingen aftale fra 1990?

Hans Stige Hansen mener ikke, at der vil blive tale om at indgå en ny aftale med skolen i 1990, når den nugældende udløber:

- Det er selvfølgelig ikke i amtets interesse at have en sådan aftale, når det er billigere at have eleverne i amtets eget gymnasium i Næstved. Vi må jo også tage hensyn til vores egen personalepolitik. Det ville vel ikke være rimeligt, hvis vi bliver nødt til at afskedige lærere for at kunne henvise elever til et privat gymnasium.

Hvis amtet fra 1990 ikke længere henviser dagelever til skolen, vil Herlufsholm igen stå over for en afgørende ny situation. På skolen regner man dog med, at der vil blive indgået en ny aftale.

- Der er blandt mange af amtets politikere stor forståelse for Herlufsholms ønske om at modtage dagelever, og det er jo i sidste ende et politisk spørgsmål, siger rektor Gert Olsen. Han understreger, at han finder det meget positivt, at der er dagelever på Herlufsholm, både for eleverne og for skolen:

- Det giver en vigtig åbning ud til lokalsamfundet og et friskt pust til skolen, siger Gert Olsen.

En fremtidig aftale vil også afhænge af, hvordan antallet af ansøgere til gymnasiet udvikler sig. I Storstrøms amt er gymnasiefrekvensen noget lavere end i resten af landet, men der synes at være en tendens til, at en større andel af de unge begynder at vælge gymnmasiet frem for eksempelvis efg eller handelsskole. Samtidig vil der i begyndelsen af 1990'erne i et par år være nogle lidt større ungdomsårgange i gymnasiealderen.

afh

Redaktion:
Journalist
Astrid Fischer Hansen
Matthæusgade 46 B
dør 151
1666 København V
01 24 75 04

Personaliaredaktør:
Fuldmægtig, cand.polit.
Henrik Bahn-Petersen
Solvej 8, 1.tv.
3400 Hillerød
02 26 92 46

Adresseændring:
Advokat Jan Trier
Niels Hemmingsens
Gade 9, 1.
1153 København K

Tryk:
Dagbladets Trykservice
4100 Ringsted

ISSN: 0901-7712

Gensyn med skoletiden efter 23 år

Tanker ved et »skævt« jubilæum

Af Steen Allan Christensen ('63)

I 1988 har studenterne fra 1963 25-års jubilæum - et jubilæum, de fleste nok ser frem til med noget blandede følelser. Er der allerede gået 25 år, mon vi vil ligne studenter-jubilarerne fra »Det forsømte forår«, o.s.v. Men der er jo også positive sider ved den slags, nemlig at man genser mennesker, man har levet tæt sammen med i ret mange år, på godt og ondt.

Det er et gensyn, man glæder sig til - måske fordi man husker det gode bedst og glemmer det onde, men nok også fordi man er klar over, at de år på Herlufsholm har præget én en hel del, uden at man er rigtig klar over hvordan. Også derfor ser man frem til at møde de gamle klassekammerater - måske kan man ved at studere dem, ved at finde fællestræk ved dem, blive lidt klogere på, hvordan Herlufsholm har præget én selv.

Desværre er det jo ikke alle dem, som man har haft så tæt kontakt til, som er gået hele vejen igennem til studentereksamen. En del skiftede skole eller måtte gå en klasse om undervejs. Ved et rigtigt 25 års jubilæum må man undvære en del, som faktisk hører med i gruppen. Mennesker, som måske har spillet en lige så stor rolle i ens liv som de andre, man blev student sammen med. Derfor blev det foreslået, at vi i stedet holdt et 25 års 1.g-jubilæum, og det gjorde vi så, i juni 1986.

Det blev en virkelig begivenhed. For det første mødte næsten alle op. Et par stykker fra 1. g kunne ikke opspores, enkelte var afgået ved døden, to var i udlandet, og tre mødte ikke op. Ellers var hele flokken der, helt tilbage fra 1.g, og det endda med ledsager (betegnelsen damer var droppet, da begge køn var repræsenteret). Og det var sandelig ikke det mindst interessante ved denne lejlighed at se, hvem de forskellige havde fundet sammen med.

Arrangementet bestod af velkomstdrink, stor og fin middag og dans bagefter. Det sidste var der nu ikke meget af, idet folk havde nok at gøre med at snakke. Det blev til mange herlige og også morsomme gensyn. Det var faktisk forbløffende, hvor lidt flere af deltagerne havde forandret udseende, nogle faktisk slet ikke. Det var i hvert fald ikke den flok skaldede middagsherrer, som beskrives i »Det forsømte forår«. Faktisk var det kun ved at se på damerne, at man forstod, at vi ikke er helt unge længere, men, ligesom damerne, i vores bedste alder.

Ved bordet blev der i talerne famlet lidt omkring spørgsmålet om, hvad Herlufsholm har betydet for os. Det ville naturligvis have været dejligt på dette sted at kunne referere alle de smukke ord, men faktum er, at alle var enten for blufærdige, beskedne eller måske realistiske til at begive sig nærmere ind på dette område. Det skal dog nævnes, at en enkelt tørt konstaterede, at så godt som ingen af os overhovedet havde haft kontakt med hinanden i løbet af de forløbne 23 år, og derpå overlod til tilhørerne at drage konklusionen.

Ikke desto mindre var så godt som alle altså mødt op, og det var man nok ikke, hvis de negative erindringer havde været de fremherskende. Hovedindtrykket af folks holdning over for skolen (som den var dengang), må være en vis skepsis. Det er vel også naturligt, når et menneske ser tilbage på en periode, hvor han nu kan se, at han har været udsat for en meget stærk, bevidst påvirkning og måske stadig er usikker på, i hvor høj grad han senere har været i stand til at bearbejde den påvirkning, så den har kunnet virke i positiv retning.

En enkelt hører og hans kone var også med. Det var Ib Fischer Hansen, tidligere dansklærer og meget ung, da vi havde ham. Det var en helt naturlig ting, at de skulle med, også fordi vi vidste, at sammenkomsten ikke ville få et mere formelt præg af den grund.

Og aftenen havde bestemt heller ikke noget formelt præg, selv om der var fin middag og taler iblandet. Alle udstrålede hjertelighed og glæde over gensynet, så man virkelig måtte undre sig over, hvorfor der ikke har været kontakt i de mange år. Måske er vi mere parat til det nu, hvor alle tilsyneladende har fundet sig selv i et rimeligt omfang. I hvert fald var der mange aftaler om snarligt gensyn - nu bliver det spændende at se, hvordan det ser ud ved 25-års jubilæet i 1988. Eller måske holder vi et 26- eller 27-års jubilæum i stedet for, hvem ved? Vi skal i hvert fald have alle med.

Når man ser tilbage på en sådan sammenkomst opdager man, at den har flere af drømmens træk ved sig. Man er vågnet med en erindring om stærke følelsesindtryk, og personerne var alle let fortegnede. Prøv selv, men husk at tage damerne (ledsagerne) med, for de er meget, meget interesserede i at få bekræftet deres teorier om herlovianere.

Måske har artiklen inspireret andre gammel-herlovianere til at gøre sig nogle tanker om skoletiden. Hvad er Herlufsholm ud over erindringen om »dengang«? Hvordan har årene på skolen præget én, på godt og ondt? Indlæg og reaktioner fra læserne modtages gerne af redaktionen.

Red.

Piplenes første år

Oh neue Mädchenherrlicheit!
Oh Herluf, wenn du wüsstest
von unsrer neuen Goldenzeit,
dann du rotieren müsstest.
- Vor Freude doch in deinem Grab',
dann heute gibt's, was niemals gab:
Ja gamle skikke viger,
på Herlufsholm skal nu bo piger.

Sådan blev der sunget ved dimissionen på Herlufsholm sidste år. Og mens Herluf (og uden tvivl også Birgitte) har hilst udviklingen med begejstret roteren, var der måske andre, der var mere skeptiske.

Hvordan er så det første år med piger som kostelever gået? Vi har valgt at belyse det ved at samle en mosaik af pigernes egne udtalelser om forventninger og realiteter.

Forventningerne var generelt præget af en nysgerrig nervøsitet: *»Da jeg sad i bilen med min mor, på vej ned til skolen, havde jeg mest af alt lyst til at vende om. Jeg var enormt nervøs for, hvordan det hele skulle gå.«*

»Jeg tror, at alle vi piger fra Gøyegården tydeligt husker den første dag. Nogle kendte hinanden efter at have været dagelever året før, men de fleste af os stod ret alene og spekulerede over, hvordan det mon ville gå, mens man så familien køre bort fra skolen.«

Nervøsiteten skyldtes ikke mindst tankerne om drengenes reaktion: *»Før skolen startede, havde jeg hørt, at drengene hernede var ret oprørte over, at skolen omsider havde lukket piger ind som kostelever.«* For - som en anden konstaterer: *»Det er jo unægtelig noget af en omvæltning, når der flytter piger ind på en godt 450 år gammel drengekostskole - og hvad diplenes mening om det var for blot ½ år siden, gav sidste års 3.g-årgang udtryk for ved, i anledning af hvad de kaldte »den sidste rigtige fugleskydning«, at introducere slagordet: Diplene er skolens brød - piplene blir skolens død! - Det lød sandelig ikke, som om vi var velkomne.«*

Og hvordan gik det så? En pige, der

To »piple-pionerer«, Karina Pitzner og Camilla Werm.

kendte kostskolelivet fra England, ser sådan på det:

»I starten lagde jeg mest mærke til og nød forskellene: ingen præfekter, senere sengetider (i England var det 21.30, nu 22.30), *længere frihed og en større frihed, de splinterny faciliteter, og for første gang skulle jeg ikke dele værelse med nogen (i England boede vi op til 7 på et værelse).«* Men konstaterer hun - *»det er faktisk den samme gamle rutine som i England - man skal stadigvæk være der, når det ringer, lave lektier, rydde op efter sig og rede sin seng.«* Hverdagens rutine kommenteres også af en anden, men uden kostskolebaggrund: *»Det var i starten ikke helt nemt at affinde sig med, at hele ens hverdag pludselig var fastlagt i en forholdsvis stram tidsplan, når man var vant til i det store hele selv at kunne disponere over den. Men efter 8 måneder, som jeg synes er gået utroligt hurtigt, har jeg vænnet mig til den nye slags liv. For 8 måneder siden syntes jeg, at tanken om hver dag at skulle have 2 faste lektielæsningstider var forfærdelig. Nu ved jeg ikke, hvad jeg skulle gøre uden - jeg ville aldrig få lavet mine ting«.*

Og om drengenes reaktion, som ikke uventet optager mange, hedder det: *»Efter vi er blevet »set lidt an«, har langt de fleste heldigvis accepteret os. Dog har jeg hørt fra mange drenge, at de føler, at miljøet er om ikke spoleret så dog meget forandret ved pigernes ankomst. Det kammeratskab, der før herskede blandt drengene, er ikke helt så intenst mere.« - »Under alle omstændigheder synes jeg, at drengene tog godt imod os, selv om det må tilføjes, at mange af dem synes at have den indstilling, at »kvinder skal tie i forsamlingen«* (og denne piges indlæg afsluttes: *»efter det første år fortsætter kampen!)*

Mange havde på forhånd også spekuleret på, hvordan små 30 piger ville få det med hinanden: *»Jeg var også spændt på at se, om vi ville komme godt ud af det sammen. Netop fordi vi er så få, ville vi på den ene side lære hinanden godt at kende, men vi ville på den anden side nok også lettere kunne blive trætte af hinandens selskab. Dog tror jeg, at jeg på de flestes vegne tør sige, at det er gået godt.*

Og en anden giver hende ret: *»Det har indtil nu været en positiv udvikling. Der har vist sig at være et virkeligt godt sammenhold blandt pigerne.«*

Og som konkluderende bemærkninger kan anføres: *»Jeg kan næsten ikke forstå alle de bekymringer, jeg gjorde mig i starten.« »Det var naturligvis uundgåeligt, at det medførte forandringer på Herlufsholm, da vi piger rykkede ind på Gøyegården, men nu ved slutningen af vores første år tror jeg godt, man kan sige, at vi er faldet*

meget godt på plads i »rammerne«.

(Bidragydere til mosaikken: Elisabeth Richard Hansen, Susanne Stæhr Johansen, Sofie Sehestedt Juul og Anne Sophie Kierkegaard).

Og hele skoleåret indtil nu - set i lyset af årstidernes vekslen - skildres af Vibeke Nørgaard:

»Det hele startede med et brag. Lyse, lykkelige sommerdage gjorde den første tid på Gøyegården til drømmenes opfyldelse. Morskaben, glæden... idyllen gik ud over alles forventninger. Vi var stjerner i pressen, hendes Majestæt besøgte OS, alt syntes at dreje sig om os - de nye piger i deres skinnende nypressede uniformer. Alt var så nyt og spændende. Blot det at spise i spisesal, sove på sovesal - ja, være sammen 24 timer i døgnet var en oplevelse, vi nød i fulde drag. Stærke venskabsbånd blev knyttet... og slidt ned igen.

For dagene blev kortere, og kulden kom, og med den trivialiteten, gnavenheden og trangen til at være sig selv. Når klokken ringede til vækning, rakte solens stråler ikke længere ind i sovesalene - på valen var der ikke længere smil og latter. Turen til morgenbordet' føltes som en marathon, og også her: ingen smil, ingen latter. På de mørke eftermiddage låste vi os inde på vore humre med tankerne og nød den kortvarige ensomhed, før klokken tvang os til endnu en vandretur. (Var den ikke begyndt at ringe længere end før - og højere??!) Irritationen bredte sig, tværheden blev en epidemi, og alle led under den.

Men pludselig en morgen hørte vi fuglene igen. Den grå nederdel og blå skjorte virkede ikke længere helt så trist, og glæden begyndte endnu en gang at boble. Gråheden, tristheden forsvandt, og smilet skyllede over os. Femmadsfadet, som tidligere blev bombarderet af hungrende hjerter, har fået lov at blive stående, halvfyldt. Kvidren og latter sniger sig frem i korridoren fra de åbne døre... Foråret er trods alt kommet.

Ja - det har ikke været lutter idyl men menneskelig realitet her på Gøyegården. Vi har skændtes og bagtalt, men lyset kom alligevel og derved glemsel. Vi opfatter igen omgivelserne med åbent sind og vil altid med længsel mindes de flertallige gode sider af oplevelserne som kostelever på Herlufsholm.«

Mosaikken er samlet af adjunkt Jørgen Hvidtfeldt Nielsen, sovesalslærer på Gøyegården. Den blev bragt i KONTAKT, Herlufsholms Skoles blad for elever, forældre og ansatte, i maj 1986.

Velkommen til Herlovianerens nye redaktør

Herlovianeren har skiftet redaktør. Bladet er nu i sikre hænder hos journalist Astrid Fischer Hansen ('79), der har solidere rødder i det herlovianske, end mange ældre herlovianere kan præstere: Hun er datter af Ib Fischer Hansen, der i årene 1960-79 var adjunkt på skolen med dansk som hovedfag, og Hanne Fischer Hansen, der i nogle år underviste de yngre klasser i engelsk og tysk.

Hun har således haft hele sin opvækst på Herlufsholm, hvor familien indtil 1973 boede i læreboligen overfor Kark. Også hendes storesøster, Sigrid Fischer Hansen ('76), er iøvrigt dimittend fra skolen.

Astrid Fischer Hansen er 25 år og blev således født samme år, forældrene tiltrådte på Herlufsholm. Hun har netop afsluttet uddannelsen på Danmarks Journalisthøjskole og er flyttet til København, hvor det til trods for boligsituationen er lykkedes hende at finde en lille lejlighed Matthæusgade 46B, dør 151, 1666 København V. Telefonnummeret er (01) 24 75 04.

Umiddelbart efter studentereksamen var Astrid Fischer Hansen først på et ophold i en arbejdslejr på Sri Lanka, hvorefter hun via et job hos Dansk Flygtningehjælp i København fik råd til en 6-måneders rejse til Sydamerika. Et halvt års højskoleophold blev der også tid til, inden hun i 1981 blev optaget på Danmarks Journalisthøjskole.

Under uddannelsen her indgik der et praktikophold på henholdsvis Dagbladet i Ringsted og Den Danske Pioneer i Chicago. Det sidste sted blev hun endnu et år, inden hun vendte tilbage til højskolen for at afslutte uddannelsen dette forår.

Som afgående redaktør ønsker jeg Astrid lige så mange gode timer med Herlovianeren, som jeg selv har haft. Jeg føler mig overbevist om, at redaktørskiftet bliver til Herlovianerens fordel og dermed til glæde for de mange medlemmer, for hvem bladet er den eneste kontakt til Herlovianersamfundet.

Gregers Møller ('72)

Ægget i humlesækken

I tidsskriftet »Danske studier« 79. bind 7. række 7. bind (1984) er trykt to afhandlinger, der begge har Herluf Trolle som hovedperson eller udgangspunkt, selv om deres egentlige ærinde er noget helt andet.

Poul Lindegård Hjorths artikel (p. 113-20), »Ægget i humlesækken«, handler om et lidet kendt ordsprog eller mundheld, »Med lempe kan man komme et æg i en humlesæk«, hvis betydning man hidtil ikke har været ganske klar over. Det bruges imidlertid af Herluf Trolle i et brev til hans gode ven Hans Skovgaard og på en måde, der kaster lys over, hvordan det mærkelige udsagn skal forstås.

Brevet er dateret 8. september 1564, i en tidlig fase af den Nordiske Syvårskrig (1563-70). Herluf Trolle lå med sit admiralskib under Bornholm, og Hans Skovgaard var oversekretær i Danske Kancelli, vel nærmest lig med minister for indenrigske anliggender.

Brevet er holdt i en intim, fortrolig tone, og er *tilsyneladende* blot et livstegn mellem nære venner, »jeg ved intet synderligt at skrive dig til på denne tid« (stavningen her normaliseret), som Herluf skriver til sin »kere Hans«. Poul Lindegård Hjorth mener imidlertid, at Herluf Trolle har et andet, vigtigt formål med sit brev. Hans Skovgaard stod kongen, Frederik 2., personligt nær og mentes at øve betydelig indflydelse på ham. Herluf Trolle har efter denne teori haft til hensigt at påvirke Hans Skovgaard, for at han igen kunne påvirke kongen.

Sagen var, at ingen uden kongen havde ønsket krigen, og at den gik dårligt. Danskerne var allieret med Lübeck, men Herluf Trolle har følt at lübeckerne var upålidelige forbundsfæller, der når som helst kunne skifte side. Herluf Trolle mente, ifølge artiklen, at krigens øverste ledelse, d.v.s. kongen, ikke var sin opgave voksen, og at man burde afslutte fjendtlighederne og evt. føre kontroversen videre med lempelige, f.eks. diplomatiske midler.

»Men at give en sådan vurdering kunne være en penibel sag«, skriver Poul Lindegård Hjorth. »Krigen var selv af en krig at være i særklasse tåbelig, og til syvende og sidst var kongen måske den eneste, der var overbevist om dens berettigelse. En sagligt argumenterende vurdering i rene ord, en kritik af dispositioner, der var truffet på højeste sted, kunne meget vel være pinlig læsning for en loyal embedsmand, om han så aldrig så meget var en nær ven«. I denne situation valgte Herluf Trolle en anden løsning (brevet står i sin helhed at læse i »Breve til og fra Herluf Trolle og Birgitte Gøye« 1-2, 1893 f, udgivet af Gustav Ludvig Wad, bind 1, side 264-67).

På en (formodentlig bevidst) snaksom facon, om igenting og alting (vejret, sejladsen, den militære situation), men uden at komme ret langt ind på konkrete problemer, siger Herluf Trolle, at det sjældent fører til noget godt at mase på af alle kræfter, især ikke hvis modstanderen er stærkere eller hurtigt kan blive det. At fare med list og med lempe vil i sådanne tilfælde snarere føre til målet eller, om ikke helt til målet, så et godt stykke af vejen. Dette synspunkt udtrykker han bl.a. ved hjælp af en række ordsprog, formodentlig fordi ordsprog jo er frugten af almen viden og formulerer almene erfaringer, og man derfor lettere kan slippe af sted med at kritisere ad den vej, end hvis det var ens personlige, individiuelle mening man gav til kende.

Et af de ordsprog Herluf Trolle benytter sig af er netop det citerede »Med lempe kan man komme et æg i en humlesæk«.

Humle pakkedes nemlig meget fast i sækken. Hvis man ville have et æg med i sækken, uden at det gik itu, måtte man derfor gå meget varsomt til værks. Men umuligt var det altså ikke. I en god sag udretter man mere med det gode end med det onde.

Den anden artikel vil blive refereret i et kommende nummer.

Sven Tito Achen ('40)

Personalia

1919

Fhv. lektor ved Sorø Akademis skole, *Luja Balslev,* er den 19. juni 1986 afgået ved døden. Balslev var præstesøn fra Vordingborg. I 1927 tog han skoleembedseksamen med historie som hovedfag og tysk som bifag, og efter et par år ved den private realskole i Nakskov kom han til Sorø Adademi, hvor han fik sin livsgerning. Fra 1928 var han lektor, og i næsten 25 år - til 1965 - var han akademiets bibliotekar. Han var i mere end 20 år i bestyrelsen for den Holbergske Stiftelse, Terløsegård, og han var også formand for Historisk Samfund for Sorø amt. Balslev var forfatter til bogen om Sorø kirke, der kom i 1961. Endelig havde Balslev været medlem af eksamenskommissionen til afholdelse af studentereksamen for privatister.

1929

Professor, dr. *Mogens Andreassen* fyldte 75 år den 11. juli 1986, og blev i den anledning portrætteret i Berlingske Tidende. Det er nu fem år siden Mogens Andreassen trak sig tilbage fra den legendariske kirurgiske afdeling C på Rigshospitalet. Men han viser sig med mellemrum på afdelingen - i hvert fald i forbindelse med uddelingen af de forskerlegater, der ydes af en fond, som bærer hans navn, og som er oprettet som en velfortjent hyldest til den fremragende mave-/tarmkirurg (der iøvrigt fortsat praktiserer privat). Mogens Andreassen er en af dansk kirurgis store skikkelser. Ikke blot fordi han besidder fremragende kirurgiske evner, men tillige fordi han har et organisationstalent, der er blevet udnyttet inden for de kirurgisk-videnskabelige organisationer, men også på en række administrative og andre områder. Det er Mogens Andreassen, der herhjemme har skabt kirurgisk gastroenterologi, som det mave-/tarmkirurgiske speciale kaldes blandt læger, og han har især interesseret sig for lever- og galdevejskirurgien. Siden 1937 har han - med korte afbrydelser - været knyttet til Rigshospitalet, og i sin egenskab af professor i kirurgi har han været med til at udanne et meget stort antal af landets mave-/ tarmkirurger, der ved tidligere lejligheder har betegnet ham som en »knaldgod« underviser. Men også i udlandet er han højt respekteret, og han var i 1970 præsident for den 4. verdenskongres i gastroenterologien. Videre har han været formand for Dansk Kirurgisk Selskab og tog her initiativ til de årlige kirurgmøder, som er blevet efterlignet af andre lægespecialer. Mogens Andreassen har desuden været en meget aktiv formand for Kræftforeningen i Trafikmedicinsk Selskab samt i Rådet for større Færdselssikkerhed.

1937

I december 1985 udgav Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole et Jubilæumsskrift, »Undervisning i praktisk kødkontrol 1885-1985«. Jubilæumsskriftet er udarbejdet af overdyrlæge *Uffe H. Biering-Sørensen,* der ved udgivelsen samtidig selv kunne fejre 25 års jubi-

Årgang '86

Herlovianeren vil gerne ønske årgang '86 tillykke med vel overstået eksamen og byde velkommen i gammel-herlovianernes rækker. Samtlige 84 3.g'ere bestod eksamen, heraf syv piple.

Som i tidligere år blev dimittenderne fotograferet foran rektorboligen. Navnene bringes her i alfabetisk rækkefølge:

Jørgen Ole Als, Kim Vincentz Andersen, Maj Britt Andersen, Hans Erik Baggendorff, Henrik Bang, Hanne Lundgren Bech, Charlotte Bendixen, Carsten Bloch, Henrik Bovin, Jens Brogaard, Lars Egede Budtz, Edvard Bæk,Tina Bækgaard, Claus Børsting, Tina Donnerborg, Maria Christina Duch, Nils Thomas Eilersen, Charlotte Birkelund Frederiksen, Nicole Ann Gadiel. Helle Groth, Paul A. Halberg, Morten Stanley Hansen, Peder Gabion Hansen, Stefan Philip Hansen, Birgitte Hermund, Lene Ahrensborg Honoré, Erik Høeg, Louise Høm, Annemette H.M. Bech Jensen, Christina Ulrica Jensen. Karin Birgitte Jensen, Kirsten Rung Jensen, Lene Jensen, Pernille Frost Jensen, Betina Justesen, Trine Kill-Nielsen, Christina Helena Knudsen, Annette Krogh, Peter Linder-Hedegaard, Berit Linnet, Rikke Ulrich Lunau, Søren Brilner Lund, Jesper Løth, Dorthe Fischer Mathiesen, Maj Charlotte Mathiesen, Sofie Mollerup, Dan Flemming Mouridsen, Joachim Mynster, Lars Egelund Nielsen, Lisbeth Bekker Nielsen, Torben Christian Bentsen Nielsen, Vibeke Nørgaard, Henriette Kirkhoff Olsen, Nicolas Olszowski, Frederik Ottesen, Anne Overgaard, Michael Pagh-Schou, Jane Kristine Enggaard Pedersen, Lars Thorslund Pedersen, Mette-Lise Pedersen, Michael Stanley Pedersen, Tina Høilund Pedersen,Anne Greve Petersen, Bo Dalberg Petersen, Mikkel Pitzner, Carsten Pommer, Elisabeth Grotum Rasmussen, Sanne Greve Rasmussen, Eva Rosenstand, Karin Rørbech, Henrik Schnack-Petersen, Peter René Seidel, John Christian Shirt, Lars Staune, Laila Svendsen, Frantz Willum Sørensen, Nanna Taksøe-Jensen, Claus Thane, Erik Udsen, Andrej Waltenburg, Merete Winther Waring, Mikica Zivadinovic, Ferdinand Zytphen-Adeler, Poul H. Østergaard.

læum som overdyrlæge og leder af undervisningen i praktisk kødkontrol.

1940
Under den 9. maj 1986 er direktør ved Københavns kommune *Poul Adam Tvede* udnævnt til ridder af 1. grad af Dannebrogsordenen.

1941
Gregers Scheel Richter havde inden folkeafstemningen om EF-pakken en polemik i Morgenavisen Jyllandsposten med domprovst Jørgen Bøgh. Richter går iøvrigt på pension 1. marts 1987 og flytter til Spanien, til Calle San Miguel 20, Estepona (Malaga).

1944
Berlingske Tidende bragte den 19. februar 1986 et portræt af forfatteren *Jørgen Knudsen*. Af aktuelle anledninger til portrættet var blandt andre, at Jørgen Knudsen mod forventning ikke fik Georg Brandes-prisen for første bind af sin Georg Brandes-biografi, samt at Jørgen Knudsen mod umiddelbar forventning sagde ja til EF-pakken.

1949
Med overskriften »Kampen om øsalget 1916« bragte Berlingske Tidende den 14. februar 1986 en kronik af dr. phil. *Niels Thomsen*, der er professor i nyere historie ved Københavns Universitet. Kronikens tema var spørgsmålet om, hvorvidt partiførere kan bestemme, hvad folkeafstemning egentlig gælder.

Indenrigsministeriet har fra den 1. juni 1986 beskikket overlæge, dr. med. *Jørgen Worm-Petersen* som sagkyndig rådgiver for sundhedsstyrelsen i neuromedicin for en periode af 3 år.

1951
Oberst *Søren Haslund-Christensens* ekspedition til Mongoliet indledte den 29. juni 1986 sin spændende rejse. Den 27. juni 1986 afholdtes en pressekonference, hvori blandt andre deltog ekspeditionens instruktørassistent, Hans Kongelige Højhed Kronprins Frederik.

1953
Overlæge *Leo Ranek*, Rigshospitalet blev af Berlingske Tidende interviewet den 16. juni 1986 i forbindelse med en artikel-serie over temaet »patienters problemer med amtsgrænser,.

1955
Som led i kampagnen Flygtning 86, der arrangeres af Dansk Flygtningehjælp, åbnede lensgreveparret Brita og *Preben Ahlefeldt-Laurvig*, Tranekær Slot for publikum den 6. juli. Tranekær Slot har ikke været åbnet for offentligheden siden 1981.

1959
Major (hæren) *Jens Greve* er pr. 1. juli 1986 udnævnt til oberstløjtnant.

1967
Tidsskriftet Revision og Regnskabsvæsen, juni 1986 - 55. årg./nr. 6, bragte en artikel af statsautoriseret revisor *Svend Vedde* om virksomhedsskatteloven, der indgår som led i den kommende skattereform.

1968
Hassan Aref er i tre måneder inviteret som gæsteprofessor ved Laboratoriet for Anvendt Matmatisk Fysik ved Danmarks Tekniske Højskole.
Indenrigsministeriet har fra 1. juli 1986 beskikket professor dr. med. *Philippe Grandjean*, som sagkyndig rådgiver for sundhedsstyrelsen i pharmakologisk Toksikologi for en periode af 3 år.

1975
I en artikel i Berlingske Tidende den 19. juli 1986 fortalte *Kristian Kirkegaard* om MBA-uddannelsen ved IESE-lederskolen i Spanien.

I en artikel i Berlingske Tidende den 22. juni 1986 fortalte advokat *Kirsten Levinsen* om arbejdet med at etablere og virke i et dansk advokatkontor i Bruxelles.

1978
Pernille Foersom er blevet ansat som advokatfuldmægtig hos advokat Torben Andersen. Pernille har tidligere været ansat som sekretær i Landbrugsministeriet.

1984
Camilla Holten og Bent Christensen er den 17. maj 1986 blevet viet i Valdemars Slots kirke.

Øvrige
Lektor *Lars Bardram* har ved forlaget Gjellerup & Gad i serien Læs en film udgivet »Die Grosse Liebe«, der omhandler Rolf Hansens tyske krigsfilm med Zarah Leander. »Die grosse Liebe« er typisk for en række UFA-produkter, og giver med sine forudsætninger et signalement af Tyskland i 1941. Lars Bardrams bog er et godt værktøj i tyskundervisningen, ligesom den er vedkommende i samtidsorientering.

Pastor *Jytte Børthy* er ansat som sognepræst i Herlufsholm pastorat i Roskilde stift fra den 1. april 1986.

Karen Juel Møller, enke efter lektor Svend Juel Møller, er den 3. maj 1986 afgået vd døden.

Alt i
Herlovianerudstyr
hos

RINGSTEDGADE 2 -NÆSTVED - TELF. 72 03 90